

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів Ринок ч. 10, 1. пов.
Конт. почт. міськ. 504/500.
Міський 145.352.
Адреса для телеграм
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Діло 3-00 год.
Ілюстрації 15-00
Підпис 30-00
Річний 30-00
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Англії 1 долар, Фран-
ції 1 Голландії 2 1/2 фр.
Фр., Чехословаччині 30 ч. н.
— в усіх інших краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВАХ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Комунікати Головної Старшини „Великого Лугу“.

В 10-ліття Існування Лугової Організації
відбудеться
в неділю 30. червня 1935 року
ЮВІЛЕЙНЕ ЛУГОВЕ СВЯТО
в Луговому Городі у Львові при вул. Вулицькій
і ген. Івашкевича.

Програма свята:
А) Неділя, 30. червня 1935.

В 11. годині передполуднем — Полева
Служба Божа з проповіддю. Промова відпоруч-
ника Великого Лугу.

В 4. год. пополудні лугові вправи в Лугово-
му Городі.

1. Вправи Луговичок хустинами.
2. Вправи Луговичок палицями.
3. Мішані вправи малих Луговичок і Луго-
вичок.
4. Година руханки львівських Луговичок.
5. Вправи Луговичок до молитви „Боже вс-
ишній, Отче всесильний“.
6. Мішані вправи Луговичок і Луговичок.
Роздача нагород.
7. Ритмічні вправи малих Луговичок.
8. Вправи львівських Луговичок кулями.
9. Вежі.

Вступ до Лугового Городу рано до 12. год.
безплатний. Вступ на Лугові вправи пополуд-
ні — Сидячі місця на ступинці по 2-50 зол.,
2 зол. і 1-50 зол. Стоячі місця по 1 зол. і по
50 сот.

Б) Понеділок, 1. липня 1935, в 10. год. рано.
Легкоатлетичні змагання.
Вступ на ці змагання безплатний.

1. ПРИГОТУВАННЯ ЛУГІВ ДО СВЯТА.

На ювілейне Лугове свято у Львові повинні
приїхати Луги з найдавніших околиць. Ізду до
Львова треба підготувати або фірами або
пішки. Перед 30. червня пильних робіт у полі
немає, крім сінокосів. Тож Луговики й Лугович-
ки можуть віджалувати навіть кілька днів, щоб
приїхати чи приїти до Львова, бути на Святі,
оглянути Львів та Луговий Город у Львові, що
безсмеречно є гордістю Лугової Організації.
Про нього стільки писали в часописах. Плану
їзди на Свято залізницею нехай ніякий Луг
не робить, бо в нинішніх часах страшної скру-
ти ніякий Луговик чи Луговичка не можуть
видати по кільканадцять золотих на купно за-
лізничного білету. Ніяких залізничних знижок не
буде. Приїжджати до Львова повинні Луги як
на прогулянку до Львова. Можна її владити на
різний спосіб.

1) Ізду фірами до Львова — Замовити
фіри по одній на кожних 10 людей. Тим чином
приїхалоб фірами ціле товариство до най-
ближчих сіл під Львовом, де фіри можна ли-
шити, а до самого Львова вже перейти пішки.
Коло Львова майже в кожному селі є Луг; він
дуже радо прийме Луговичок і Луговичок на
квартири та примістить фіри. Така поїздка бу-
лаб не дорога, бо фіри під нинішній час навіть
в дуже далека (яких 200 км.) не візьмуть біль-
ше, як по 20—30 зол.; так приїхалоб на кожного
Луговичка(чку) по 2—3 зол. за фіру. На такий
випадок, щоб бути на ювілейному святі у Льво-
ві, оглянути Луговий Город, оглянути Львів,
здобути на Луговому святі нагороду — варту
спромогтися. Кожний Луговик і Луговичка мо-
жуть собі взяти на фіри харчів на дорогу і теп-
лий одяг. Така поїздка булаб і весела й гарна.
В попередньому році приїхав Луг в цей спосіб
на Лугове свято аж з Григорова, бучацького
повіту, віддаленого від Львова около 200 км.
В цей спосіб майже всі Луги близько Львова
вже приїжджали на Лугові свята.

2) Луг іде пішки, але бере зі собою 1—2
фіри; на них складають Луговики й Луговички
свої клуки, харчі, а також, наскільки хтось не
може йти, то може присісти на фіру. Це бу-
лоб ще дешевше, бо ціле Лугове Товариство,
навіть яких 60 людей, малоб видаток тільки за
одну чи дві фіри.

3) Всі Луговики й Луговички йдуть пішки.
— Тут треба взяти кілька наплечників, щоб у-
зяти харчі і тепліший одяг. Така дорога вже
зовсім нічого не коштує, тільки що Луговики
й Луговички більше змучаться самим ходом
несучи річч.

Навіть найдавніші Луги можуть одним із
цих способів приїхати до Львова на свято. Ні-
як можна все йти в першому-ліпшому селі.
Львівський Луг попередніми літами влаштував
подібні прогулянки в Карпати; туди львівські
Луговики й Луговички робили дорогу пішки
до яких 300 км. — і то горами.

Це є вказівки про те, як приїхати до Льво-
ва. Але передтим кожний Луг повинен пороби-
ти ще інші приготування.

II. ЛУГОВІ ОДНОСТРОЇ.

Луговики мають приїхати на свято в припи-
саних лугових одностроях. Без одностроїв лу-
гове товариство не є Лугом! До тогож є це ви-
даток не на Лугове свято у Львові. Кожний Лу-
говик і так повинен мати луговий однострій. У
ньому треба виступати і на місцевих фестинах,
толках і загалом на всіх виступах Лугу.

III. ЛУГОВІ ВПРАВИ.

На Луговому святі у Львові робимо Лугові
вправи на 1935/36 р. названі в програмі, а ви-
друковані в підручнику, що його рівночасно
висилаємо. Наскільки якийсь Луг не дістав би
підручника, нехай пише до нас, а вишлемо.

Вправи треба підготувати добре, щоб усі
добре знали. Робити це в неділі; свята попол-
удні, або й у будні дні.

Коли Луг має дугу оркестру, то повинен
узяти з собою на Лугове свято також оркестру,
щоб і грала по дорозі та щоб грала у Львові в
поході через місто. Оркестра повинна навчити-
ся в серйозній мірі марші.

Якщо Луговики будуть уміти приписані
лугові вправи, будуть мати лугові однострої та
було поладжене справа з фірами, то Луг
був би готовий до дороги. Кожний Луговик і
Луговичка повинні взяти зі собою багато хар-
чів на цілий час дороги і побуту у Львові. У
Львові харчі дорогі; тож далеко краще взяти
зі собою хліба, сира, мяса й вудженниці, щоб
ніхто у Львові не був голодний і не потребував
нічого купувати. Крім цього кожний Луговик і
Луговичка — головню, наскільки йдуть із да-
льших околиць, — має взяти зі собою теплий
одяг, бо якби падав дощ по дорозі, треба мати
в що одягнутися, а даліше коц, щоб на нічлігах
було чим накритися. Всі ті річч треба лишати
на фірах, під опікою візників, а до самого
Львова найкраще йти без нічого.

Про теплий одяг треба пам'ятати, бо Лугове
свято відбудеться без огляду на погоду. Тому,
що Луги приїдуть із дальших околиць, ми не
можемо оглядатися на погоду. Свято в нас усе
відбувалося без огляду на погоду.

IV. ПОРЯДОК НА ПЛОЩІ В ЧАСІ СВЯТА.

Неділя, 30. червня.

В год. 7. рано всі Луговики й Луговички
мають бути в Луговім Городі у Львові при вул.
Вулицькій і ген. Івашкевича. Там відбудеться
загальна проба вправ. Кожний Луг повинен
старатися бути вже перед 7. год., щоб міг зда-
ти звіт, посладати свої клуки в гардеробах у
Луговому Городі та в год. 7. стати до вправ.
Луги — щоб уміти навіть найліпше вправи,
мусять відбутися спільну роботу; бо можуть у
вправах бути недостачі або поодинокі Луги
можуть деякі рухи робити інакше, — а це все
треба справити, щоб ціла маса Луговичок і Лу-
говичок робила вправи рівно й однаково.

В год. 10. зберуться в порядку всі Луги на
майдані в Луговому Городі в лави. Пічнеться
полева Служба Божа. Буде співати мішаний
хор львівського Лугу і грати оркестра По-
службі Божій буде проповідь.

Збіжжя і паша

висліди Вашої цілорічної праці і засоби на
життя мусять бути забезпечені від огню
тільки в одиниці українському

Товаристві взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР“,
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Український Соймовий Клуб про виборчу ординацію.

Промова д-ра Степана Біляка на пленумі Сой-
му дня 25. червня 1935 р., виголошена в часі
дебати над проектом виборчої ординації до
Сойму.

Високий Сойме!

Українському народові, що живе в межах
Польщі не є байдуже, як уложиться життя у-
країнської суспільності, а зокрема, чи ця су-
спільність буде мати можливість повного і сво-
бідного розвитку своїх національних прями-
вань в усіх ділянках громадського життя. Тому
то змагаємо до забезпечення українському грома-
дянству відповідного впливу на хід публичних
справ. Опіраючися на природних правах нації,
та на постановках обов'язуючої конституції, хо-
чемо, щоб в будучому соймі та сенаті україн-
ський народ мав незалежне парламентарне пред-
ставництво, яке було би викладачником дійсних
настроїв, потреб, та прямиць нашого грома-
дянства. Щоправда, значіння і завдання сойму,
по думці обов'язуючої конституції, значно по-
меншій, але не зважаючи на те соймі і сенат по-
винні залишитися викладачниками волі і змагань
самого громадянства. Тому то виборча ордина-
ція парламентарної репрезентації є попри кон-
ституцію найбільше суттєвою основою держав-
ного устрою, від якого залежить положення і
розвиток суспільності.

Предложення проект виборчої ординації до
обох законодавчих установ не створює для у-
країнського народу можливості вибору такої
репрезентації, яка була би вислідом свободної
та дійсної волі українських виборців. Ці проєк-
ти стараються в першу чергу зреалізувати заса-
ду, що польська держава є одноцілою націо-
нальною державою. Через те й не признають во-
ли живучого в межах польської держави укра-
їнського народу окремою суцільною національ-
ною одиницею, якій прислугують управління,
що уможлилювали би йому свободний розви-
ток національних питомостей.

ОКРУЖНІ ВИБОРЧІ ЗБОРИ.

Поминення в новій конституції пропорціо-
нальності виборчого права позбавляє нас мож-
ливості здобути своє представництво в тих окру-
гах, де українське населення творить поважну
числом меншість як приміром на Холмщині та
Лемківщині. Зноваж введення до виборчої орди-
нації інституції окружних зборів зі специфіч-
ним складом їх членів, унеможливило україн-
ському населенню переведення самостійного та
незалежного від волі польських членів окру-
жних зборів вибору своїх кандидатів на послів в
тих самих і послів, навіть на тих територіях, де
українці творять значну більшість населення.

Зокрема склад тих окружних зборів є для у-
країнського громадянства такий некорисний,
що не маємо ніякої гарантії, що у виборчих о-
кругах, заселених навіть у подавляючій більшос-
ті українським населенням українці матимуть
1/4 частину делегатів, потрібну до вислання зо-
лошених кандидатів на кандидатську листу, що
буде підставою голосування загалу виборців.
Система виборів делегатів до окружних зборів
побудована на бажанні, щоб українські делега-
ти не творили в них зорганізованого та скім-
солізованого українського представництва.

Окружні збори складаються, як відомо, з
відпоручників територіальної самоуправи і з
відпоручників господарської самоуправи, та

Сукна на убрання на літній сезон

поручає

Львів,

Тадей Цветлер

Марієвська

11/91 (Дім Шпрехера) тел. 238-43.

9-13

професійних організацій. Відома є історія самоуправних виборів на землях заселених у більшості українським населенням. Вичерпуючо говорилось про неї попередньої сесії і тому повторювати її не буду. Тверджу лише, що під покривом аполітичності самоуправні введено до самоврядування зовсім непохвальними шляхами людей, що є радше мужами довіри ріжних органів державної адміністрації, ніж викладачниками дійсної волі і потреб місцевого населення. Зазначую а між правди, що і в самоуправах на нашій території найшлася поважна скількість свідомих і достойних громадян, які дбають про добро загалу, але на жаль, вони є в зникаючій меншості і лише нечисленні з них дістануться до окружних зборів, а на всякий випадок, зправила не зможуть вони створити 1/4 частини окружних зборів, потрібної для вписання свого кандидата на кандидатську листу. Відноситься це так до делегатів, вибраних громадськими радами, як і ще в більшій мірі до делегатів, вибраних міськими та повітовими радами, в яких заступництво українського населення є мінімальне. Про делегатів міських рад, які мають в окружних зборах майже упривілене становище, не хочу навіть згадувати, бо вибори до міських рад переведено насправду під спеціальним кутом бачення, чого доказом хочби вибори до міської ради у Львові. На основі урядових статистичних обчислень, українське населення нараховує у Львові 16 проц., а тимчасом до міської ради у Львові внаслідок шойно згаданих спеціальних виборчих метод, з трудом удалося перевести одного радного українця на 72 членів міської ради. Тому передбачуємо, що серед делегатів міських рад не буде українців.

Також, якщо ходять про делегатів господарської самоуправи та професійних організацій, то трудно, щоби між ними найшлися незалежні українські громадяни. Адміністраційна влада мала майже рішучий вплив на особовий склад тих організацій, а ще більший буде її вплив при визначуванні делегатів до окружних зборів.

СПОСІБ ВИБОРУ ДЕЛЕГАТІВ

Спосіб вибору делегатів до окружних зборів не є подрібно означений у проєктованому проєкті. Отже нема ще постанови, чи громадські і повітові ради, а також палати господарських самоуправ та професійні організації будуть вибирати своїх відпоручників звичайною більшістю голосів, чи на основі пропорційності. Ці постанови залишено неіснуючому ще правлінням, який має шойно в майбутньому видати міністер внутрішніх справ. Поминення цієї постанови в законі, є дуже поважною його недоліком і на випадок неузгодженості при цих виборах системи пропорційності, прозить нам ще поважніше вкорочення наших прав на терені окружних зборів.

У нинішньому звіті конституційної комісії назвав пос. Подоский у своїй промові членів окружних зборів „особами, що тішаться довірою громадян“. З представленого мною стану не годиться з поглядом референта, а це тому, що не можемо призначити проєктованого способу устаткування посольських кандидатів за відповідний національним потребам українців, а також вважаємо такий спосіб за незгідний з конституційною основою безпосередності виборчого права. Не вирішає також дуже поважних ріжниць між дійсною волею українського громадянства і волею делегатів, що має безпосередній вплив на устаткування кандидатської листи, — постанова виборчої ординації, що передбачує можливість безпосереднього зголошення відпоручників до окружних зборів, а це по одному відпоручникові через щонайменше 500 виборців, замешкалих у виборчій окрузі. Ці зголошення є під технічним оглядом так дуже утруднені, що про введення поважнішої скількості відпоручників для рівноваги виборчих делегатів територіальної чи господарської самоуправи — не може бути й мови. Ця постанова лишилась лише паперовою постановою.

СИСТЕМА ГОЛОСУВАННЯ

Другою основною новістю, введеною до теперішнього проєкту виборчої ординації до союму, є система голосування. Голосування має відбуватися в цей спосіб, що виборець на урядовій карті до голосування, яку одержить від виборчої комісії безпосередньо перед відданням голосу, має означити чертками прізвища двох кандидатів, на яких бажає віддати голос. Запевню-

вав нас у сьогоднішній своїй промові пос. референт Подоский, що ця постанова має на цілі забезпечити тайність голосування і охоронити виборця перед натиском на його волю. Це дуже сумніве чи оця власне дорога є властивою до здійснення повніших намірів. Натомість вважаю зовсім певним, що така система голосування міститиме у собі фактично позбавлення виборчого права великої маси виборців, що не вміють читати по польськи, а замешкують численно східні та південно-східні воєводства, з переважачим українським населенням. Трудно собі уявити, щоби виборець, який не вміє писати помістив чертку при тих двох прізвищах, які відповідають його бажанню, а це тим більше, що такий виборець, не маючи можливості без порушення правил тайності, контролювати влучність своєї чертки, буде постійно в непевності. Це може спричинити нехті до виборчого акту, а навіть і здержання від голосування численних мас виборців. А загрожує тут ще і та більша небезпека, що якщо виборець не виповнить картки до голосування, то на основі постанови ординації вважається, що виборець віддав голос на кандидатів, помічених на листі на першому і другому місці, і тим самим часто буде зачислений голос виборця в користь тих кандидатів, на яких, входячи до виборчого локалю, не мав наміру голосувати. Дуже невласивою є також постанова, що дає можливість голосувати на двох послів. Ця постанова буде часто доводити до майоризації більшості виборців навіть дуже малою меншістю, все одно якої народності. Такий стан є і кривлячий і шкідливий.

НЕРІВНОМІРНИЙ ПОДІЛ ОКРУГ

Слідуючою з черги справою, яка є вкороченням виборчих прав українського громадянства, це нерівномірний поділ на виборчі округи. Кілька прикладів докаже моє твердження. В торунській окрузі вибирає 2-х послів — 217 677 мешканців (беручи за основу висліди загальної переписи населення з 9. грудня 1931 р.) в гродзьондській окрузі — 250 920 мешканців, в катовицькій окрузі — 230 490 мешканців, а в округах, положених у воєводствах, в яких переважає українське населення, так само двох послів вибирає двократно численніша скількість мешканців. Наприклад у станицлавській окрузі — 452 417, у коломийській окрузі — 438 386, у сокальській окрузі — 415 629, в калуській окрузі — 355 699. Ще більше ярке є підвище зівставлення цифрове з округами Полісся і Волині. Ковельська округа, яка вибирає так само лише 2-х послів числить — 490 651 мешканців, луцька —

413 037, пільська — 417 228, кременьська — 469 297 мешканців. Поясні цифри заперечують погляд висказаний сьогодні послом-референтом, що ніодна ділянка в державі не є покритва до при викроюванні виборчих округ, а вже грубою несправдою є нинішні твердження посла Рибарського, що „музикальні східні землі“ (на згаданих так з тої причини, що тамешні виборці йдуть до виборів у супроводі оркестри), одержали в теперішній ординації спеціальні користи.

Вкінці треба піднести, що характеристичною рисою проєктованого проєкту, як цілості є те, що громадянський чинник є майже в цілості підпорядкований адміністраційній владі. Доказом цього є також інституція виборчого комісара, покликаного адміністраційною владою до виконання нагляду над чинностями окружних виборчих комісій. Влада цього комісара є дуже простора, а його зарядження не підлягають під час ходу виборчого акту ніякій окремій скарі.

ВИСНОВКИ

Наведені тут мною основи проєктованого проєкту спричиняють, що український наріл, як окрема політично-національна одиниця буде позбавлений права свободного вислову своєї волі, буде дуже обмежений у своїх політичних правах, з яких хоче користати і яких ніколи не зречеться.

Сама виборча ординація до законодавчих установ не управильнить і не може в цілості управильнити національних відносин у польській державі. Цю справу може управильнити лише відповідний правно-державний устрій, який рахувався би з фактом існування у межах польської держави території історичної Галицько-Володимирської Держави. Таким устроєм може бути лише перебування польської держави в напівпрямій призначенні цілості українських етнографічних земель широкої територіальної автономії.

Цю справу підносили ми в минулій соймовій та сенатській сесії і будемо її підносити при кожній відповідній нагоді, бо лише надання етнографічним українським землям в межах польської держави широкої територіальної автономії може розв'язати українську справу в межах Польщі у теперішній дійсності.

Предложений проєкт виборчої ординації до союму не узгаляює цих наших підставових домагань. Стоїть він на становищі національної одностайності польської держави без узгалянення окремих, належних українському народові прав. З тих то причин Український Соймовий Клуб заявляється проти проєктованого проєкту.

Ініціатива й енергія.

Що може і повинна зробити наша інтелектуалістична верхівка для розбудження в нас енергії до промислу?

Від Редакції: Статтю містимо в порядку дискусії.

П.

Хтож має, що так скажу, доробити ідеологію до нашої програми?

Безумовно, виробити технічну програму, як її перевести й уложити подрібний план мають наші економісти-теоретики, кооператори, промисловці і практичні політики та діячі. Але підготувати або, радше, створити психологічний ґрунт для того, щоби ту програму прийняла наша нація в цілій своїй масі, повинні наші письменники, мистці і психологи, які на цьому, на нашій психіці і світогляді в зв'язку з нашими матеріальними відносинами, найліпше розуміються і до яких це належить.

Тут було діло не лишень у тім, щоби загальні на основі нашої традицій-історії, нашого побуту, матеріальних відносин і нашої психіки і народної філософії винайти всі можливі аргументи, які би побидали і розвивали нашу вроджену селянсько-хліборобську натуру і наставляли нас до промислу і торгівлі. Тут діло було би теж у тім, щоби перебудувати наш набутий у часі нашого найновішого відродження світогляд і психіку противні промислові і торговлі і взагалі всякій органічній праці, на які складаються, як це я вже в одній зі своїх попередніх статей підносив, наш соціалістичний, суспільницький світогляд, а яким вважались наша зависть і ненависть до кожного багатшого, наше уроджене і вище поставлене, наше абстрактно-ідеалістичне розуміння праці для народу і патріотизму, наш політичний максималізм і принципіалізм і, вкінці, наше упередження до всього, що своє, а любов і захоплення до чужого.

Особливу увагу мушу звернути на те, щоби ми не переймали без розбору чужих ідей та ідеологій.

Наскільки шкідливі є для наших національних цілей чужі ідеї перещиплені живцем на наш ґрунт, ми переконалися наглядно на соціалізм.

Соціалізм міг бути і був для Заходу, там, де він повстав для націй, що мали і мають свої сильні державні організації, потрібні і корисні: він міг вплити і вплив своєї крові до державних організацій тих націй, покликуючи до влади також елементи з нижчих верств і родів. Нам соціалізм зробив тільки шкоду: він ще більше розпалює наш класовий автагонізм і ненависть нижчих верств до вищих, навіть до тих, які зовсім не є внаслідком звичайних інтелігентів, і скріпив нехті до всякої влади. Наш класовий автагонізм і ненависть нижчих верств до вищих і до влади вже були сильні і великі в давніших часах. Фактично вони, як відомо, використані зручними нашими ворогами, розвелили нам козацьку державу в 16—17. ст. Іх соціалізм у новіших часах ще більше скріпив і поглибив, а тому соціалізм є єдиною і найсправжнішою причиною нашої невдачі в рр. 1917—20. Наші соціалістичні ідеалісти наперед не допустили до створення своєї армії, а потім, коли прийшли до розуму й хотіли армію, вже було запізно: наша самостійність утончилась в морі більшовизму.

Нині нам грошать азіяв гітлерівщини: деякі наші передові письменники і критики і то такі, що мають серед громадянства, особливо молодого, вплив, і самі є переконані і таке переконання стараються висіяти в наше громадянство, що гітлерівщина може бути і буде ліком на всі наші національні болячки, в тім і на нашу оспалість і нехті до промислу і до органічної праці. Це є велика помилка, яка знов може скінчитися руїною.

Поперше, гітлерівщина це тільки змінені форма соціалізму і вже через те саме може бути і буде для нас шкідливою і погубною. Коли в Німеччині гітлерівщина влада і вищі верстви вже жили в свої міцні карби і вона може бути і, певно, буде для Німеччини корисна і спасенна, то в нас наша питома гітлерівщина, яка вічно і беш-

станно тільки настроює нас і невдоволених амбітників проти нашого верховного політичного проводу і проти поодиноких проводів у наших національних організаціях і інституціях, а не тільки таких наших національних чинників, щоб могли й взяти в кармі, тільки розвалює нас — і може прийти до того, що зовсім розвалить — наше вже й без того слабе національне життя і національну організацію.

Подруге, ті люди, що пропагують у нас гітлерівщину, беруть її тільки — і як таку подають між наше громадянство — як філософічну ідеологію, що має начебто обнови́ти людину в модернім дусі, отже й повинна обнови́ти і нашу психіку.

Між тим гітлерізм, як уже було згадувало, це чисто соціологічно-політична ідеологія в політичними цілями, до якої тільки німецькі філософи і психологи додали філософічні ідеї, як колись соціалістичні ідеологи додали до марксизму філантропічні ідеї.

Ми потребуємо такої ідеології, яка розбудила б в нас любов, охоту й енергію до промислу. А хіба до цього може нам служити гітлерізм?

Чи гітлерізм має на цілі в Німеччині розбудувати промисел? Алеж змагання до розбудови промислу це нині в Німеччині ієрархує Штандлуєкт, темпін пассаті, до яких німці покищо не думають вертатися! — Німці смагають куди кінце! Навпаки, німці нині стримують розвиток промислу, — очевидно, з ви́мком воєнного, — а пропагують хліборобство і ширять любов до нього, щоб колись, есентуально, коли будуть провадити нову війну, мали що їсти.

Чим же не є якраз протилежне до того, до чого ми змагаємо: заступити хліборобство промислом? Якже можна мотивувати в нас знехання, а бодай нижче ставлення хліборобства, а піддержування промислу тою самою ідеологією, що німці мотивують знехання промислу, а піддержування хліборобства?!

Щоб стримувати розвиток промислу, німецькі ідеологи зогиджують його в очах громадянства представляючи його як грубий матеріалізм, егоїзм і особисту наживу. Чи і ми будемо так представляти промисел в очах нашого громадянства, щоб розбудити в нім любов до промислу? А чи якраз, навпаки, не треба нам його представляти як найвищий ідеалізм, ідейність і патріотизм?!

З тої самої причини німецькі гітлерівські ідеологи осуджують приватний капітал і капіталізм. А чи ми також маємо осуджувати капіталізм, коли він — сі парва кум магіс компараре ліцет — має нам бути помічний — ні, конечно! — при розбудові промислу?!

У авазку із сучасною німецькою програмою стримувати розвиток промислу і приватного капіталізму стоїть — тому, що жиди живуть головню з цих останніх — німецький антисемітизм, який бундучно-ефе́містично називається расизмом і який має своїх окремих теоретиків-ідеологів. Назовні і в практиці він проявляється в тім, що німці, просто викидають жидів поза межі своєї території і поза круг свого національного діяння, щоб не перешкождали їм у їхній великополітичній роботі і великополітичних змаганнях. І наші гітлеристи хотять німецький антисемітизм перешіпити на наш ґрунт. Чи цього нам справді потрібно і воно для нас конечно?... А якби ми, навпаки, зговорилися з жидами і взяли їх до помічі в розбудові нашого промислу!... Моги жиди деінде, між тим і в самій Німеччині, розбудувати промисел і капіталізм і не ніякий нації не вийшло на зле, то чому цього і в нас і для нас не можуть зробити? А потім — нехай наші гітлеристи вибачають за слово — „Коня кукуть, жаба ногу наставляє“: чи ми в всіля те саме зробити, що німці, викинути жидів поза межі нашої території, хочби від них дійсно виходило наше лихо?... Тим більше, що фактично жиди тут і там є нам уже помічні у розбудові нашого промислу!

Вкінці німецькі філософи й ідеологи, щоб розворушити німецькі уми й серця, держати їх у напруженні, сфанатизувати масу і запалити їх до великих, очевидячки, воєнних чинів, з другого боку, щоб викликати вражіння народу великого і непереможного між тими народами, на яких вони, есентуально, вибираються йти війною, старіються винайти навіть нову етику і релігію. А чи нам цього в сучасну пору теж потрібно? А чи, навпаки, нам якраз для розбудови промислу це потрібно, а навіть конечно, якнайбільше внутрішнього спокою і рівноваги духа? І в дійсності ми нині обсервуємо в нас те явище, що наші люди, а власне інтелігенти, інстинктивно відчувуючи, що для нашої праці над організацією розбудови нації треба внутрішнього спокою і рівноваги духа, покидають передвоєнний раціоналізм і атеїзм, ці головні джерела внутрішнього спокою і вертають до давньої етики й релігії. Це найбільше відрадне явище в нашій історії, бо воно доказує, що ми не думаємо

На ферії

1. Схват (Франції) найпрактичніший літній черевик до спорту і на літній виїзд

2-й розмір 2-й розмір 3-й розмір

2. Вигідні сандалети легкі продувні

7-й розмір 8-й розмір 9-й розмір

3. Спортові з бронз. горошковою шкірою

11-й розмір 13-й розмір 16-й розмір

Технічні популярні

1-й розмір 2-й розмір 3-й розмір

Літні й жіночі пластмасові

2-й розмір 3-й розмір 4-й розмір

До купелі і на пляжу в різних кольорах

Deliza

Можна дістати у всіх філіях.

спускатися на дно, але уповаємо на Бога і живимо твердо надію, що вийдемо з халепи. Це той самий зміст самозбереження, який виявився, можна сказати, геніяльно-яке в тім, що ми винайшли для себе дошку рятунку — промисел.

А тому нам нічого йти за німецькими філософами й ідеологами і шукати нових етик і релігій, але поширювати і поглиблювати в громадянстві те дійсно нове в нас почуття і свідомість, що нам не допоможуть ніякі умови спекуляції, хочби вони були не знати які глибокі і напружуючі, а допоможе економічна і взагалі органічна праця.

І в нас нині новий тип інтелігента не є шпенглерист і вольонтарист, як у нас хотять вийти деякі наші письменники і критики, який поладіє тільки відміною, дальшою еволюцією або епігоном передвоєнного раціоналіста і резонера, що „все бачив і все знає“ і над усім заважає диспутувати, до якого прямують нині німці і до якого теж нам кажуть прямувати наші доморослі шпенглеристи і вольонтаристи, мусолісти і гітлеристи. Але в нас справжній новий тип, який для нас є нині, в винішніх наших відносинах потрібний, корисний і конечний, є той наш промисловець, економіст і кооператор, що не дбає про ніякі західноєвропейські ідеї й ідеї, але, не резонуючи і не опльовуючись на всі сторони за вольонтаристичне становище, вперто і завзято розбудовує нам „Масло“ і „Центросюз“, „Калину“, „Суспільний Промисел“ і т. д.

Українці у львівській повітовій раді.

Відповідно до вислідів волосних виборів у львівському повіті, до повітової ради виїхали для українців добре. Як відомо, львівський повіт поділений на 14 волостей, з чого лише в 6-ти волостях українське населення є в більшості. Але й у тих волостях так переведено волосні вибори, що українці є в більшості лише в одній волосній раді (Старий Ярчів), а навіть у тій одній волості виїтом є поляк з назначення. Зато до повітової ради виїхали українці своїх представників у 8-ми волостях, а крім того двох членів повітової ради виїхали з двох містечок повіту.

Наші повітові радні виїхали з таких волостей: Красів — о. Максим Коверко, Кривичі — гом. Сенько Бубела, Малехів — о. Роман Ганас, Наварія — гом. Ілько Венгер, Острів — гом. Іван Сех, Чинки — о. Петро Пелехатий, Ярчів Старий — о. Микола Землинський. Крім того у волості Черкаси виїхали повітовим радним посли з БВ українця Філіппина. В містечках виїхали

І тому наші письменники і критики, якщо дійсно думають серйозно і бажають добра нації, повинні допомогти нам до того, щоб в нас той новий тип інтелігента якнайскорше скристалізувався, поширився й утвердився, бо від нього залежить наше майбутнє.

Тут конкретно стелиться поле до діяння перед нашими письменниками-мистцями слова і психологами: у белетристиці представити той наш новий тип і нову людину. Той тип у нас не появився випадково і не впав з неба. Він творився пошаму і поступенно і свідомо себе виховував, борючись зі собою і з зовнішніми супротивностями і перекидаючись від звання інтелектуала й урядовця до звання промисловця. Він мусів сам у собі переїти великий процес духовної перемени, позбуваючись давних своїх і нашіх! — поглядів і психіки і набуваючи нові.

Представити і змалювати той процес у літературі, есентуально справити те, що треба і дається справити, і поставити перед очі громадянства ідеал нашої нової людини, щоб ми знали, до чого маємо прямувати. Було би завданням і обов'язком наших письменників. Це вже речі, що безспірно до них належать і зовсім годяться з їхнім званням. Так до двох головних змагань нашої сучасної літератури змалювати буйну владу українця з козацької і дружинної доби і дати вислів порушенням і дрогонам дусі модерного українця прилучилося оце третє.

Іван Билина.

брано повітовими радними: у Винниках — інж. Гната Едішневського і в Ярчіві Новому — гом. Івана Логина. Таким чином, коли не рахувати повітового радного з Черкас, то українці мають у львівській повітній раді своїх 9 членів. На загальне число 34 радних повітової ради є це безумовно завгодно мало, коли зважити, що населення львівського повіту ділиться майже по половині на українців і поляків. Але в тій ситуації, яка витворилася по волосних виборах, то це є максимальне число, яке українці могли здобути.

Дня 18. червня ц. р. відбулося перше засідання повітової ради. Того самого дня перед засіданням ради українські радні зібралися в доміції Повітового Народного Комітету на свою нараду. Проволов нарадою о. Коверко. Коротенький реферат про завдання повітових радних і значення того ступня громадської самоуправи виходив головний секретар Володимир Целевич. Потім зібрані постановили створити в повітній раді Український Клуб Радних, а до проволу Клубу

вибрани: головою о. Ганасю, заступником — гом. Бубеду, а секретарем — інж. Єлішевського. До повітового відділу ввійшли кандидатури о. Землинського. Так і вийшов вибір. Бракувало ще одного голосу, щоб українці вибрали 2-ох членів пов. відділу.

Як свідчить проєкт нової виборчої ординації до союму, то самоуправі припадає тепер дуже велика роль в публичному житті. Має вона бути

вираженням думок і поглядів усього населення. Як виглядатимуть ті думки і погляди населення у вислові самоуправи, хай посвідчить таке маленьке зіставлення цифр. По найновішій статистиці у львівському повіті є 68 тисяч римо-католиків і 67 тисяч греко-католиків. А в найвищому органі повітової самоуправи на 6 членів повітового відділу від проводом повітового старости є лише один українець.

Самоуправні вибори у Бучаччині.

У зв'язку зі статтю д-ра Барана під наголовком „Несолітична політика“, що появилася в „Ділі“ ч. 163, з 23. червня ц. р. з висвітленням загального вислідку самоуправних виборів у Східній Галичині, подаємо подрібне зіставлення вислідку самоуправних виборів у бучачському політичному повіті, що представляється так:

Бучацький політичний повіт обіймає сьогодні 92 громади вже разом з новоутвореними. Збірних громад (волостей) є 11, дві одиничні громади з правами волостей (Потік Золотий і Усте Зелене) і три міста: Бучач, Монастирська і Барич. Всіх громадських радних у 92 громадах є 1698, з того українців 970 (57.1 прц.), поляків 717, жидів 10 і один німець. Міських радних є: у Бучачі 24, з того два українці, в Монастирській 16, з того 2 українці і в Баричі 16, з того 4 українці. В одиничних громадах з правами волостей є: в Потіку Золотім 4 українські радні і 1 лавник, в Язлівці 2 українські радні і один лавник.

В одинадцять збірних громад (волостей) є разом 160 волосних радних, з того 84 (52.5 прц.) українців, з 11 виїтів є всього тільки один виїт українець, з 11 заступників виїтів (підвиїтів) є 6 українців, врешті з 33 лавників є 14 (42.4 прц.) українців. Разом загальне число членів у волосних управах виносить 55, з того 21 (38.2 прц.) українців.

У повітовій раді є 31 повітових радних, з того тільки 8 (25.8 прц.) українців. На 6 членів повітового відділу є два українці (адвокат д-р Михайло Гринів в Бучача й один селянин).

Так представляється циферно вислід останніх самоуправних виборів у бучачському політичному повіті, які переведено з малими винятками на основі виборчого компромісу, при чому староста о. Федорович викавав повну об'єктивність, зокрема при громадських виборах. Цей вислід цікавий тим, що чим вище, тим наше становище слабше. Між громадськими радними маємо 57.1 прц., між волосними радними 52.5 прц., але вже між членами волосних управ тільки 38.2 прц., врешті між повітовими радними лишень 25.8 прц. Солтисами є поважніше число українців, натомиць з 11 виїтів, в яких руках скучена фактична влада у волості, є всього один українець. Тут нема ніякої різниці між бучацьким повітом

і великою більшістю повітів тернопільського воєводства, в яких у цілій низці волостей з українською більшістю населення виїтами є виключно поляки. В а що більше, у значній частині повітів тернопільського воєводства у всіх без винятку волостях не тільки виїтами є виключно поляки, але й у цілій волосній управі українці не мають там ніякого заступництва.

Від Редакції: Як відомо, найгірше з цілої Сх. Галичини, а не тільки зі самого тернопільського воєводства представляється справа самоуправних виборів в тернопільському повіті. Про причини фактичного поєбавлення там українського населення якогосьбудь впливу на місцеву територіальну самоуправу, вже була згадка в українській пресі і на сторінках „Діла“. Та точного образу останніх самоуправних виборів з більшістю східно-галицьких повітів ми ще не маємо і тому наші місцеві діячі повинні піти за приміром Бучача і подати до публичного відома подрібне циферне зіставлення.

Присилайте передплату!

З Совітської України.

(За радієм.)

СВЯТКУВАННЯ ПЕРЕНЕСЕННЯ СТОЛИЦІ ДО КИЄВА.

Дня 24. ц. м. святкував Київ перенесення до нього столиці з Харкова. Цей день признано вихідним, себто вільним від праці. Влаштована була парада, як теж великі спортові змагання, в яких узяли участь спортсмені Совітського Союзу.

ЗМАГАННЯ ЧОТИРЬОХ МІСТ.

У Києві відбувається тепер спортове змагання чотирьох міст, а саме Києва, Харкова, Москви і Ленінграду. З цієї нагоди зіхались до Києва найкращі змагачи з цілого Союзу. Репрезентують вони всі можливі ділянки спорту. Київське радіо передає щоденно в год. 22.05 звіт про події з ходу змагань у російській мові для цілого С. Союзу.

ПРОФ. НЕЕДЛІ ПРИЇХАВ ДО КИЄВА.

До Києва приїхав 22. ц. м. із Праги проф. Неедлі для навізання культурного зв'язку з Україною. Проф. Неедлі відвідав м. і. Всеукраїнську Академію Наук, де прийняв його президент Богомолець і секретар Палладів.

ФІЛЬМА ПРО ПЕРЕБУВАННЯ ПОЛЬСЬКИХ ВІЙСЬК У КИЄВІ.

На Україні накручують фільму в 15-ліття звільнення Києва від білополяків. У фільмі представлена атака большевицької кінниці на польські війська, вивоження поляками всякого добра з України, тощо.

Подав В. Н.

Ширіть наш часопис!

БАРБЕІ Д'ОРЕВІЛІ.

Поза партією віста.

Єдина жінка з усього цього товариства, що не приймала щоштяндця на селі і мало приймала в місті — це була графиня Стасевіль.

Хто міг цьому дивуватись? Ніхто. Вона була вдова і мала чудову доньку. На провінції, серед того тісного кола впливових людей, з яких кожний вдирається в чуже життя ніколи не можна було казати про зайву обережність, коли хто хотів оборонитись перед легкими здогадами, які люди робили на підставі того, що видно про те, чого не видно. Графиня була саме така обережна і не запрошувала ніколи Мармора, на свій замок, дуже рідко приймаючи його в місті і то тільки тоді, коли сходились у неї всі знайомі. Її чемність супроти нього визначувалась безвиразним холодом. Це вже виходило з доброго тону однакового для всіх, і то не так з огляду на дану особу як на свою власну.

Він відповідав їй такою самою ввічливістю: і робили вони це обоє без ніякої пози, так природно, що цим можна було дурити людей повні чотири роки. Я вже сказав раз, що поза грою Каркоєль, якби і не жив. Говорив він небагато. Якщо мав він що скривати, то приховував це дуже добре своєю природною мовчанкою. Але графиня жила явищами зверхнього світу і мала гострий язик. Для такої вдачі, що вічно блискає дотепом і на щось напалає — важко стримувати

тись, ховатись. Чи ховатись це вже подекуди не зраджувати себе?

Часто, коли при ній розмовляли про Каркоєль, вона обкидувала його стрілами, що свистять і пробивають. Коли це бувала й брехня, то ніколи не бувало брехні сміливішої. Чи той страшний хист маскувати себе мав якусь причину в тому, що вона була така суха, скорчена в собі? Та нащо це все їй здалося, їй, такій незалежній, завдяки своєму становищу і глумливо гордовитій вдачі? Коли вона кохала Каркоєля і він її, то чого ховалась вона з цим, обкидаючи його дуренькими дотепами, ховаючись за ці безбожні, зрадинські, богохульні жарти, що зневажали обожуваного ідола? Для чого це найбільше святотатство кохання?

Мій Боже! Хто його знає? Може в цьому всьому знаходила вона своє щастя...

Якби хто зміг поглянути на графиню Стасевіль одним поглядом фізіолога, побачив би ясно, що всі враження цієї жінки мусіли „входити до середини“, всотуватись, наче рожева ніточка її уст, коли вона зшилювала їх, наче її ніздря, що звужувались замість розквітати, камяніли замість хвилюватись, наче ті її очі, що іноді заглиблювались під дугами брів, немов западали в мізку.

Хоч назверх дуже тендітна і з виразними слідами фізичних терпінь, вона була різким прикладом сильної волі — того внутрішнього стрижня, де збігаються всі нерви. Коли вона кидала якийсь свій дотеп, тонкий і блискучий як затроєна стріла якуїні і облизувала пухляк

уста своїм гадючим язичком, ви мали таке враження, що ця крихка, а при цьому міцна жінка, вмілаб у рішальній хвилині свого життя, як негри, прогинути свій язик, щоб умерти. Коли ви дивились на неї, то не мали сумніву, що вона належала до тих організацій, які є в різних царинах природи, що свідомо або інстинктивно шукають у всьому глибини, а не затримуються на поверхні; належала вона до створінь призначених до якогось окультного співжиття, що поринають у життя, наче славні нурці під воду або шахтарі, що вміють віддихати під землею — захопані в таємниці за саму її глибину, вміють творити її довкола себе і кохають її аж до брехні; бо ж брехня це подвійна таємниця, шильніше спущені завіски, темрява за всяку ціну!

Я переконаний, що деякі люди знаходять своє щастя ошукуючи. Є якась жажлива, опиянива насолода в тому, що кажеш неправду і ошукуєш, у свідомості, що ти тільки єдиний знаєш себе і що в товаристві граєш комедію, дуриш нею людей і всі витрати цієї гри відбиваєш собі всіма насолодами погорди до тих людей.

Слово „дівоцький“ або „божеський“, якого вживаємо кажучи про натуру таких насолод, означає ту саму річ, себто переживання, що зростають до надприродних. Чи пані Стасевіль належала до таких душ? Я не обвинувачую її та й не виправдую. Я тільки оповідаю, як умію її історію, якої зрештою ніхто не знав як слід і пробує освітити її за методом Кувіє.

(Далі буде.)

Внутрішні клопоти Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. Агас повідомляє: Прем'єр Ліваль заявив делегації лівців, що він не захоче, щоб не допустити до того, щоб повторилися маніфестації, як це було з останньою демонстрацією Кроа де Фе в Шартр.

ПАРИЖ, ПАТ. У палаті від ранку був гарячковий настрій, кружляли поголоски, що Ліваль не погодиться на дискусію в ніякій політичній справі та якщо лівці буде пробувати таку дискусію з'ясувати, відчитає декрет про закриття сесії і початок парламентарних феріє. Всюди такі кількості послів заповнюють інтерпеляцію у справі останніх маніфестацій Кроа де Фе і про зустріч міністра летунства ген. Денена з провідником Кроа де Фе полк. де ля Рокком.

Крім того парламентарна група радикалів в несприятливості президента Ерію, що виїхав до Оксфорду, відбула нараду над ситуацією та прикінці заявила за тим, щоб уряд вирішив справу т. зв. „раціональних літ“. На внесок пос. Даладіє постановили створити зі всіх лівих груп постійний комітет, що перевіряв би політичні почини уряду під час парламентарних ваканцій.

На спільній засіданні лівих груп внесок Даладіє прийняли. Зібрані вислали делегацію до прем. Лівалю, щоб познакомити його з рішеннями та запитати, яке становище займе уряд у справі національних груп.

Прем. Ліваль заявив, що в п'ятницю вечором в парламентарній трибуні вложити заяву, в якій розкрити побоювання та представити становище уряду у справі демонстрацій політичних організацій. Далі Ліваль заявив, що повноваження, які відстає від парламенту дозволяють йому боронити суспільного ладу. Прем'єр потвердив свої приречення, що рішуче перешкодить кожній акції, яка прямує до порушення демократичних свобод краю. Коли йде про такі маніфестації як у Туріє і Мотре прем'єр додає, що зробить усе, щоб би вони не повторилися. Переведуть теж слідство, щоб в'ясувати, чи активні старшини теж беруть участь в акції Кроа де Фе та чи туристичні літаки Кроа де Фе, яких вживають для цілей пропаганди не підпомагає держава.

В'яснення прем'єра довели до деякого відпруження в політичних колах.

Дальші наради мін. Ідена в Римі.

РИМ, 26. ПАТ. Кола зближені до британської амбасаді повідомляють, що темою італійсько-британських розмов був між іншим британсько-німецький морський договір. Мін. Іден заявляв Мусоліні свій погляд свого уряду на цю справу показуючи, що цей договір не суперечить становищу, яке заняли великі держави у Стрезі. Мін. Іден підкреслює, що В. Британія бажає далі співдіяти з державами згідно з устаткованою програмою британсько-французької льондонської заяви з дня 3. лютого ц. р.

Мусоліні заявив, що теж бажає, щоб між великими державами вдержалась солідарність і щоб ці держави придержувались засад, які прийняли в Стрезі. Британські кола сподіються, що розмови мін. Ідена в Римі і в Парижі влечуть скликати міжнародну морську конференцію, можливо до Льондону. Одночасно велись би переговори над летунським пактом. Назавгал британські кола задоволені з римської візанти мін. Ідена. Підкреслюють, що головною метою цієї конференції було в'яснити деякі морські й африканські справи.

ПАРИЖ, 26. ПАТ. Агас повідомляє з Риму: В розмові мін. Ідена з Мусоліні обговорювали всі справи, які оголошено в льондонській британсько-французькій заяві з 3. лютого ц. р. Крім справи повороту Німеччини до Ліги Націй. Мусоліні висунув деякі застереження щодо східного пакту, але в засаді погодився на нього. Мусоліні підкреслює необхідність скорого підписання льондонського пакту.

РИМ, 26. ПАТ. Мін. Іден відбув нині передоднім останню розмову зі Сувічем і пополюді виїхав до Парижа.

Мусоліні не піде на ніякі уступки в справі Абіссинії.

РИМ, 26. ПАТ. В дипломатичних і пресних колах висіли італійсько-британських розмов викликають живе зацікавлення з огляду на абіссинські проблеми. Хоч італійські кола запевняли, що абіссинська справа не буде темою наради Мусоліні з мін. Іденом, офіційний комунікат стверджує, що цю справу порушував Мусоліні і мін. Іден. Згодуються, що цю справу висунула В. Британія, як це потверджують британські кола. Мін. Іден не привіз зі собою ніяких конкретних пропозицій у цій справі. Тому одною з головних цілей візанти мін. Ідена було довідатись про ставлення Італії щодо Абіссинії та підкреслення, що В. Британія не ставиться байдуже до таких намі-

Ідеально чисте білля оце користь з цього мила

Щойно коли усунемо найдрібніші сліди бруду, може білля бути сніжнобіле. Тому теж господиня вживає до прання чистого, ядерного мила, що усуває всякий бруд та при цьому не дозволяє біллу жовкнути.

Мило Олень Шік

До намочення Порошок Шіхта

Звідомлення з праці Краєвого Комітету Допомоги Жертвам Повені 1933 р. у Львові.

Комітет оснований дня 15. липня 1933 р. на нараді представників українських громадських та культурно-освітніх установ. Комітет вибрав Діловий Комітет, який мав вести усі справи зв'язані з його агендами у такому складі: 1) о. Василь Ліциняк — голова, інж. Микола Творидло — заст. голови, 3) інж. Юліян Мудрак — скарбник, 4) інж. д-р Євген Храпливий — секретар та члени: 5) д-р Володимир Загайкевич, 6) Марія Колтунокова, 7) д-р Любомир Макарушка, 8) д-р Осип Філяс.

Головою і патроном цілого Комітету і його праці вибрано Ексцеленцію Преосв. Кир Івана Бучка.

Комітет вніс подання на прийняття до відома його існування до воевідських урядів у Львові, Станіславові, Тернополі і Луцьку. Львівське воевідство зареєструвало Комітет письмом Староства гродського В. Р. 43/174/33 з дня 13. вересня 1933. Воевідство тернопільське не узяло до уваги просьби Комітету і відмовило прийняття до відома переведення збірок на його терені письмом В. Р. 3/33 з дня 11. жовтня 1933. Станіславське воевідство також не прийняло до відома праці Комітету на своєму терені, а то письмом Р. О. 47/21 з дня 22. вересня 1933 та Р. О. 47/21 з дня 30. листопада 1933. Воевідство волинське відмовило права збірок у своєму районі письмом ВРР 6 з дня 1. грудня 1933.

Комітет zorganizував такі Повітові Комітети Допомоги Жертвам Повені в краю: Перемишль — голова д-р Володимир Загайкевич, Любачів — голова о. Михайло Гіряк, Жовква — голова о. Йосиф Галабарда, і Комарно — голова пос. Гринь Тершаковець. З тих Комітетів не проявив чинності Комітет у Любачові. Повітові Комітети в Галичі, Теребовлі, Стрию, Надвірній, Калуші, Рогатині, Збаражі і Косові, підготовані до праці не могли почати збіркової акції через відмовну відповідь дотичних воевідських урядів, а Комітети в Галичі, Надвірній і в Калуші обмежились лише до розділу допомог, призначених Краєвим Комітетом.

Комітет зібрав відомости про шкоди від повені з 32 сіл у 14 повітах, яких запотребування на перебуття осені й зими заключалося в квоті около 200 тисяч золотих.

На заклики Комітету надходили грошеві жертви, які Комітет збирав у „Центробанку“, а крім того перевели збірки на ціль Комітету Повітові Комітети в Перемишлі і Жовкві, як та кож прийшли жертви зі Злучених Держав Півні Америки і з Канади.

Загалом Комітет зібрав жертви такі:

Через „Центробанк“	2.032.50 зол.
і 136.82 ам. дол.	725.14 „
Через Укр. Шалницю в Перемишлі	235.95 „
Через „Січ. Господар“ у Львові збірка	
Вп. Брилинського з Форт Віліям Канада 43 ам. дол.	262.30 „
З відсотків наростало	17.35 „

Разом сума приходів 3.273.64 „

З цієї суми виплачено допомогу потерпілим жертвам повені до розділу через Повітові Комітети в Галичі 500.— зол. в Галичі, з призн. для Устя Зел. 100.— „ в Комарні 400.— „ в Косові 400.— „ в Надвірній 450.— „ в Калуші 200.— „ в Калуші, з призн. для Медвині 200.— „ в Калуші з призн. для Довгого 100.— „ Пос. Чукурові для розділу на Гуцульщину 600.— „ Крім цього виплачено одну індивідуальну підмогу в сумі 15.— „

Разом розділено за помог в сумі 2.965.— зол. на адміністраційні кошти видано 283.84 „

Разом сума видатків винесла 3.248.84 зол.

Порівнюючи суму видатків 3.248.84 зол. з сумою приходу 3.273.64 зол. лишається решта 24.80 зол., які передано до диспозиції Ревізійному Союзові Українських Кооператив на „Поміч Лемківщині“.

На цьому зліквідовано праці Комітету.

ЗА ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ ДОП. ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ 1933 Р.:

о. В. Ліциняк вр. інж. Ю. Мудрак вр.
голова скарбник.
інж. д-р Е. Храпливий вр.
секретар.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“
Львів, Ринок 10. Тел. 29-26.
Виконує швидко і солідно всілякого роду друкарські роботи по найдешевших цінах!

3 організаційного руху.

Нарада членів УНДО в Заліщиках.

3 ініціативи голови Повітового Народного Комітету УНДО в Заліщиках д-ра Романа Стефановича і 6. волинського сенатора Василя Баранника відбулася в неділю 23. червня ц. р. в Заліщиках нарада членів УНДО судової заліщицької округи, щоб обговорити актуальні політичні й організаційні справи. На референта виступив голова д-р Р. Стефанович, взяла участь місцева інтелігенція, гурт селян з повіту і чотирьох священників з повіту під проводом о. декана Флорчука. З заліщицької судової округи ще прибув ніхто, бо якраз тоді відбувалися збори „Сільсько-го Господаря“ в Тлустім. До того велика злива і буря в неділю вполудне перешкодила декому приїхати до Заліщик.

Пос. д-р Ст. Бараня реферував про наше су-

часне політичне положення у Польщі торкаючися при цьому і організаційних справ УНДО-я. Зокрема обговорив подрібно проекти виборчої ординації до союму і сенату та спосіб переведення майбутніх виборів. Це викликало живе зацікавлення у присутніх, що після реферату обговорювали ще довшо всі можливі виборчі несподіванки. Самозрозуміло всі рішучо спротивились реформі виборчої ординації згідно з проектом ББ, бо вона фактично позбавляє наш народ свободи вибрати наше парламентарне заступництво до союму, а зі сенату в дійсності виключає взагалі. На нараді рішили скликати ще другу нараду після жнив себто на першу половину серпня ц. р., щоб обговорити виборчі справи і наладити як слід партійну організацію.

Довкола одного зїзду.

Як швидко вітає час, які зміни заводять як переіначує все свавільно, жорстоко — про те могли переконатися абітурієнти Академічної гімназії з 1900 року при нагоді свого товариського зїзду. У 1925 р. зіхалися вперше, тепер у друге. Тоді мали перед собою ще образ молодого цвіту, а тепер? Чуприна іншим припала, а лице — пощербилося, покарбувалося.

Та ту прикру дійсність накрила радість, коли ці поважні люди 20. ц. м. в будинку Академічної гімназії засіли на свої місця у лавках VIII-ої класи. Перед ними на катедрі сів їх єдиний при житті ще вчитель, 86-літній Ізидор Громницький. На його особу всі дивилися тепер зі зрозумілим пієтизмом.

Всі, неначе застигли в ожиданні, як колись бувало, коли він мав відчитати вислід конференції, або „вирвати“ когось до Горація або Антігони.

Він довго вдивався в пожовклі листи матуричного каталогу, принесеного з архіву шкільного. Перечитував абітурієнтів — усіх було тоді 57. Не всі тут знайшлися. Бракувало тих, що коло них з жадем довелось поставити хрестик і тих, що не пустила фізична перешкода.

„Років 35 тому — говорив достойний професор — як ми вас випустили з мурів шкільних у світ широкий, тай світ був дійсно широкий. Ворота високих шкіл стояли для всіх настіж, а хто їх скінчив, знаходив скоро працю в тому фаху, до якого приприсобився. Нині є зовсім інакше, бо за той час зайшли великі зміни. Двері високих шкіл перед абітурієнтом замкнені, дістатися там може тільки мало хто. А як і скінчить і здобуде якийсь фах, все одно праці відповідної для себе не знайде.“

Далі пригадував, що Академічна гімназія була колись у Народному Домі, де нині нема вже її зовсім, — що змінилась урядова назва школи, — і що перед нашими дітьми стоїть безвиглядна будучина безробіття.

Пізніше теперішній заступник директора гімназії при вул. Сапиги — Йосиф Назар, одночасно товариш зїзду, привітав зїзд. Від учасни-

ків зїзду промовляв д-р Я. Гордінський, теж учитель тої гімназії, складав сердечний поклін старому заслуженому педагогові і подавав характеристику покійних членів учительського збору: І. Кокорудза, В. Біленького, о. Д. Дорожницького, Е. Харкевича, О. Калитовського, О. Савицького, П. Огоновського, І. Верхратського, Мандибуря, Ф. Конарського.

Після спільної фотографії відправили у Волоській церкві товариш-священники з о. І. Луциком, шамбеляном, Службу Богу і панакхиду за покійних учителів і товаришів.

В 1900 році було в Академічній гімназії два відділи восьмої класи, разом учнів в обох 57. Половина абітурієнтів може і більше вибрала духовний стан. З тої другої половини 2 вибрало техніку, 8 філософію, решта право. Згодом 57 вмерло 6 студентами університету. Нині не живе 12. Виємігрувало: до Бразилії 1, до Півн. Америки 2, на Рад. Україну 1. Яка їх доля — невідомо. Крім того на Закарпатській Україні живе і працює 2, у Відні 1. Позатим є ще 2, щодо яких нічого невідомо, де поділися, а 1 інвалід. Всі інші займають становища в Галичині, з тих деякі вже на емеритурі.

При нагоді того зїзду хочемо порушити одну занедбану справу. Академічна гімназія, як показує сама її назва, належить до найдавніших культурних установ у Галичині, навіть історія її не зовсім відома. На всякий спосіб це перша школа нашого національного відродження. Звідти вийшла головна лавка нашої інтелігенції. Там працювали великі вчителі, не лиш люди науки, але і великі діячі. Для ширшого загалу постаті ті дуже мало відомі, а деякі просто пропадають у забутті. Рік-річно відбуваються подібні зїзди тої гімназії, однак ніякої памятки не лишають вони по собі. Чиж не вказаним було би, аби вихованці Академічної гімназії в доказ відячності для своїх учителів списали свої спогади про них?

Д-р Й. Пеленський.

відзначаються непересічним мистецьким рівнем під оглядом композиції, зорів та добору колорів. Зберігаючи подрібно етнографічну вірність, всеж достосовуються вони до сучасних модерних вимог. Гуцульську різьбу репрезентують гарно інкрустовані деревні вироби, касетки, топірці, тарелі, ножі, оригінальні дерев'яні корали та гудзички.

Народню кераміку заступають гончарські гуцульські вироби та вироби керамічної роботи „Око“ у Львові, при вул. Потцького 58, яка виробляє гончарські вироби гуцульські й полтавські, видержані в людському стилю, під оглядом форм і барви та рослинної чи геометричної орнаментики.

В цілості велика стійка українського народного мистецтва робить враження незвичайно естетичне. На кожному місці пізнати руку гарячих прихильників власного народного мистецтва. Низькі ціни гарних і оригінальних експонатів придала стійкій загальне призначення всіх відвідувачів.

„Газета Польська“ з 28. травня: Вражає особливо багато представлений домашній промисл. Поміж іншими вибивається на перше місце велика і треба признати пропагандово добре продумана стійка Українського Народного Мистецтва.

Як бачимо із вище наведених гоłosів преси, загальне відношення до українського народного мистецтва на торгах в Катовицях було прихильне, хоч як нас інформують не забракло і тих, для яких назва „українське“ є все ще червоною плахтою. Було кілька випадків навіть дуже некультурних політичних випадів із сторони відвідувачів із „Кресу“.

Обструкція, лихі функції травлення, розклад і ферментація в кишках, надкислі соки в шлунку, нечиста цера на лиці, плечох і грудях, чиряки, катар железної болони, уст, уступають скоро, коли заживати при родну гірку воду **Franciszka-Józefa**. Поручають її лікарі.

Прийняли виборчу ординацію до союму.

ГОРЯЧИЙ ДЕНЬ У СОЙМІ.

ВАРШАВА, 26. 6. ПАТ. Вчора пополуднішла далі дискусія над проектом виборчої ординації. Її хід такий: Пос. Жулавський (НПС) гостро критикував засади, на яких спирається виборча ординація. Описав пос. д-р Степан Біляк склав заяву в Імеві Української Парламентарної Репрезентації, яку подаємо в цілості на іншому місці.

Пос. Темпка заявив, що проект не надається до дискусії. Пос. Бажайський (НПР) заявив, що його клуб буде голосувати проти проекту. Пос. Міхалкевич (Стр. Хлоп.) каже, що всі повинні взяти участь у голосуванні. Пос. Готештрайх (жид.) підтримує поправки, зголошені на комісії. Заявляє, що жидівський клуб буде голосувати проти проекту.

Пос. М. Могчак (укр. рад.) заявив, що українські селяни і робітники не згодяться на дозавлення їх політичних прав і заявляє, що українські послы радикали будуть голосувати проти проекту ББ, а зате голосуватимуть за проектом НПС. Якщо проект виборчої ординації ББ приймуть, тоді українські працюючі верстви не візьмуть участі у виборах.

Пос. Бітнер каже, що проект ББ суперечить конституції. Пос. Зенгер (нім.) заявив, що нова ординація не дає змоги нічим вибрати своє представництво. Тому німецькі послы будуть голосувати проти проекту. Пос. Доброх (жид.) заявив, що його клуб відкачється до селянських мас, щоб адержалися від голосування.

Довшу промову в обороні проекту виборчої ординації вголосив пос. Пар. Поземіаува з опозиційними послами. Видавських послів критикував за їх тактику постійної негачії. Гостро критикував теж проект виборчої ординації НПС.

По промові пос. Цара почалась подрібна дискусія. Промовляв ще цілий ряд послів.

ГОЛОСУВАННЯ НАД ПРОЕКТОМ ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Нині відбулось голосування над проектом виборчої ординації. На внішньому засіданні склав посольське приречення новий комуністичний посол Калета, який увійшов до союму на місце комуністичного посла Рожека. Пос. Станіслав Строчський (єнд.) зголосив формальний внесок, щоб сойм перейшов над проектом виборчої ординації ББ до денного порядку. В мотивах подав, що на основі цього проекту одна частина громадян головно маса має право тільки голосувати, друга частина, яка входить до виборчих колегій, має право чибати і голосувати. Заявляє, що

Вистава

„Українського Народного Мистецтва“ у Познані.

Деякі гоłosи преси.

Цьогорічний виступ Кооп. „Українське Народне Мистецтво“ на торгах у Катовицях викликав широкий відгомін у торговельній пресі. З огляду на важність розвитку нашого домашнього промислу наводимо декілька гоłosів цієї преси в перекладі:

„Газета Гандльова“, з 14. червня 1935 (ч. 134) пише:

„Українське народне мистецтво репрезентують на торгах три стійки, з яких особливо одна заслуговує на спеціальну увагу. Дуже обширна й репрезентативна належить фірмі „Українське Народне Мистецтво“, Львів, Ринок 39. Стійка „Українського Народного Мистецтва“ дає нам багату картину мистецького промислу Східної Малополющі (!) Бачимо тут претгарно вишивані блюзки й сукуни, обрусні й серветки (вишюючи народні мотиви), дерев'яні тарілки й інкрустовані коробки, майстерно вибивані кораликами, пояски, палиці, килими, кошики, якісні оригінальні керамічні вироби дуже вибагливих, нероз фантастичних форм. Є також великий вибір мальованих де-

ревяльних забавок. Стійка дуже гарна й незвичайно багата. Все, що нам дає народна творчість, повна фантазії й задумів, згромаджено на цій стійці в незвичайно умізному доборі. А стійку обслуговує гарна панночка типово української вроди, яка теж є подекуди живою виставою народного мистецтва: волосся її перетворене покутьським герданом, блюзка вишивана чудовими покутьськими зорами“.

Катовицький часопис „Kupiec i Rzemieślnik“, ч. 24 з 7. червня:

„Особливу увагу всіх, що відвідують катовицькі торги, звертає в другій галі стійка пром. кооперативи „Українське Народне Мистецтво“ зі Львова. Стійка має дуже високий рівень під оглядом кількості й якості експонатів. Бачимо тут усі ділянки домашнього промислу як дитячі забавки, ручні роботи, вишивані сукуни, блюзки, бріджести й настільнички, завіски, портієри, килими, деревні вироби і кераміку“.

Всі ці експонати домашнього промислу, в першу чергу вишивані сільських жінок

проект виборчої ординації суперечить конституції, бо перекреслює насаду тайності виборів і передає право устійовити кандидатів територіальним і господарським самоуправним установам та відбирає право голосування тим громадянам, які не зміють ві читати ні писати.

В голосуванні внесок пос. Стронського відкинули, голосами ББ. Зчегри приступлено до голосування над проектом виборчої ординації до союму, який оголосили послі з ППС. На 320 голосів 70 голосувало за проектом, 214 проти проекту, 34 послів віддало білі картки. Це були «депешні послі».

Опісля почалось поіменне голосування над проектом виборчої ординації ББ. Всі поправки, крім одної пос. Мадейського з ББ, відкинули голосами послів ББ. В голосуванні взяло участь 336 послів, дві картки були неважні. За проектом голосувало 227 послів проти проекту 114 послів. З цього виходить, що в соймі не було понад 100 послів.

Після того пос. Подоський почав реферувати проект виборчої ординації до сенату.

Події на Волині.

Підчас загальної дискусії над виборчою ординацією у вівторок вечором прийшло до бурхливого інциденту в часі промови комуністичного посла Розенберга. Промовець не говорив у справі виб. ординації, тільки про події на Волині. Колиж пос. Розенберг не послухав маршала і говорив далі про випадки на Волині, маршал сойму приказав вісьмом сторожам усунути посла з трибуни.

Хто виграв?

Львів найбільших виграв 1-ої класи 33 Лявської Лявської рішались дня 24. п. м. Виграла 100.000 зод. і пали в один з варшавських колектур на ч. 27.573. Подовина цієї суми понадарує до Седені бо власником двох червоних в один з тамашних лікарів. Другою подовиною поділяється мешканці столиці: п. Ч. Б. урядовець одної технічної фірми і п. Т. Кельнер.

Цього самого дня 50.000 зод. на ч. 67.790, продано також в один з варшавських колектур, однак власниками є мешканці Радома.

Тягнення 11-ої класи починається дня 16. липня п. р. Воно має багато великих вигравних, а саме: дві по 100.000 зод., тільки само по 50.000 і 20.000 зод., десять по 10.000 зод., тощо.

Пригадуємо, що пали 33-ої Лявської поза тягненням в значальних чотирьох класах, передбачує ще додаткове різдвяне тягнення.

НОВИНКИ

— Магази́н постелі Р. Джала, Львів, Хоруши-ли 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 639 84-100

— Мясари́ Центросоюзу у Львові, Ринок ч. 2, Жовківська ч. 178, Личаківська ч. 50. 24-30

— Звичайні́ Заг. Збори Вид. Кооперативи «Червона Калина» відбудуться в п'ятницю 28. т. м. в год 5. попол. в домішці т-ва «Молода Громада», у Львові при вул. Косцюшка ч. 1а. По громадній участі запрошує членів Надзір'я на Рада. 1792

— Українська Пора́днія для вибору звання при Рідній Школі у Львові, вул. Словацького 14, відчинена для сторін до 5. липня ц. р. По закінченні Пора́днія буде уділяти інформації та переводити досліди від 16. серпня ц. р. в годинах від 10—13 кожного будня і крім того кожного вітвірка і п'ятниці в пополудневих годинах від 3—5. На письмевні інформації треба додучити значок за 50 сот.

— З Українського Лікарського Товариства. В п'ятницю 28. червня в год 19. відбудеться у домішці т-ва при вул. Підваля 7/1. відчит д-ра Я. Малиса: Апендицит. (Продовження).

— Матура в Малій Семінарії у Львові. Іспит зрілості зложили: Бий Роман, Билинський Кирило, Боба Осип, Ванджур Олекса, Гриняк Петро, Вудкевич Іван, Гарячук Кост., Іриняк Волод., Гавдунчик Богдан, Гащар Ант., Душнич Микола, Ілик Дмитро, Калинчук Іларіон, Кандірук Василь, Карпа Дмитро, Карчик Іван, Ковальчук Петро, Ковч Сергій, Когут Нестор, Козачок Осип, Комарницький Ярослав, Колач Роман, Котис Юрій, Кошик Іван, Кулич Богдан, Кухар Теодор, Лашків Омелян, Левачий Юрій, Лобар Андрій, Ляшкевич Євроні, Малица Степан, Масляк Роман, Мельник Андрій, Мельничук Анатій, Неспак Степан, Павликєвич Євген, Пилипчук Іван, Пракида Роман, Полеречний Дмитро, Процик Теодан, Прошок Володимир, Романовський Віктор, Савилюк Теодор, Собашек Іларіон, Соколовський Юрій, Сорока Петро, Ставничий Методій, Степанчик Богдан, Стирника Михайло, Фальчиш Миклош, Фльорчук Кост., Хомяк Олександр, Цап Степан, Черний Методій, Чуч-

ман Іван, Шавель Микола, Шавель Петро, Штогринь Микола, Шумило Волод., Яворський Богдан і Яцишин Іван. Не допущено до матури 9. репробованих 8. Всіх абітурієнтів було 86.

— Іспит зрілості в приватній учительській жіночій семінарії «Рідної Школи» в Самборі відбувся в днях 21—24. червня ц. р. під проводом П. Ястшембського, дир. держ. учит. семінарії в Самборі. Іспит зрілості зложили: Олександр Букіна, Михайлина Чернецька, Остап Ластович-Чуловська, Анна Футала, Любомира Гадіана, Іванна Гощинська, Вікторія Глухівська, Мавліна Іванейко, Марія Пишкєвич-Яворська, Ізабеля Кштан, Марія Штокало-Кульчицька, Ольга Мисакіна, Ольга Сьокаліна, Марія Скишкєвич, Марія Сприс, Олена Стебельська, Марія Степиківна, Павлина Тхориківна, Олена Телешуківна, Юлія Темницька, Марія Каганович-Туряньська, Іванна Радзкевич-Виницька. До іспиту зголосилося 26 кандидаток, з того дипзом одержало 22, відступила від іспиту 1. репробовано 3.

— На будову Українського Дому у Празі. Закликаємо всіх читачів «Діла» скласти пожертви на Український Дім у Празі, Музей Визвольної Боротиби України довершив у цьому році перше десятиліття своєї діяльності. Обовязком усього українського громадянства є підтримати цю нашу національну астанову щедрими пожертвами на будову Українського Дому в Празі. Хто скільки може, але в 1935 р. всі дадуть Мухомові ВБУ ювілейний дар. Гроші посилати на адресу директора Музею проф. Д. Антоновича: Prof. D. Antonowicz, Praha - Nusle 245, Czechoslovakia.

— Перебудова львівських вулиць. Львівський магістрат рішив розпочати перебудову вулиці Казимира Великого (доці Казимирівської) коштом пів мільона зод. Буде це доповненням до рокових робіт, виконаних уже в продовженні цієї вулиці у двох напрямках, а саме вулиць Городищевої і горішньої Янівської. Залишається ще докінчення перебудови домішної вулиці Янівської, що не має порядних хіміків і затрожена похилими стовпами здохли військових магазинів. Одночасно рішено перебудувати вул. Ягайлонську та частину вул. 29. Листопада (на відтинку від вул. На Байки до вул. Шимонівців).

— Гостре стріляння на Замарстинові. В днях від 1—31. липня з вітвом святочних днів будуть відбуватися впрзви в гострому стрілянні на терені військової стрільниці. Загрожений терен буде обставлений охоронними стійками, що остерігатимуть прохожих.

— Зїзд власників кін з трьох східногалицьких воевідств відбувся 25. п. м. у Львові. Обговорено низку організаційних справ, податкових, зміну статута. Гарячу дискусію викликала справа оплат на Червоний Хрест і фонд праці та високих цін за фільми. Рішено відповідні резолюції.

— Львівська хроніка. У ставку біля млина Гома при вул. Янівській втопився в часі купелі якийсь мужчина, що міг мати кдо 25 літ. Заки прибігли люди, хтось украв одіг топільника, полишений на березі. — На узгір'ях біля Вулька вживав сонішної купелі вояк 52 п. п. Ян Мос. Коли при цьому заснув, хтось украв йому зійськову блюзу з документами. — Те саме грапилося Марії Саморанській, якій вкрадено частину гардероби з різними річчями. — Політай приарештував на вул. Замкнений на Замарстинові Яр. Волянського, що ніс крадені дошки. Коли Волянський хотів утікати, політай пострілив його в ногу. — Шиманська Олександра з вул. Малаховського ч. 1. найшла великий цвях у хлібі, купленому з пекарні Табачинського. — Суд засудив повитуху Катерину Журило на рік в'язниці за це, що перевезла на пацієнці недозволену операцію, після чого пацієнтка померла. — У ПКО при вул. 3-го Мая міжнародній згодній Лодзі Бол. Гжибович украв 5.000 зод. приватному службовцеві Ізар. Дахсові. Злодій зловив.

— Краєва хроніка. У Коломії шкільна влада хоче утворити середню технічну школу для столярів. — В окружному суді в Тернополі занав присуд на Макса Тененбавма й Ем. Лявера за фальшування монет. Перший дістав 5 літ в'язниці, другий 4, обом відібрали громадянські права на 10 літ і мають звернути судові кошти. — Міська управа в Тернополі скасувала побирання копиткових оплат від візду до міста.

— Грім розсидив гранату. В одному селі коло Білостоку вдарила грим у коршумі і спричинила вибух артилерійського стрільни. яке зберіг собі на пам'ятку зі світової війни власний дому. Дві особи загинули. Повстала пожежа, що перекинулася на сусідні загороди і знищила 21 будинок.

— Градова буря перейшла над частиною повіту Красностав і знищила засіви в громадах Сін-

ниця Рожина, Сінниця Королівська, Воля Сінницька і Барак. Знищено теж кілька десятків будинків, при чому згинуло кілька десятків коней, корів і інших домашніх звірят. Збіжжє знищено на 40 до 100 проц.

— Гадюка в дарунку. Приватна урядницька в Познані, Яніна Н. одержала на ім'янини кілька пакетів з дарунками. Коли отворила один із них, крикнула з жаху і збігла. В пакці була гадюка, що вилізла швидко на верх і задержалася на сумці. Гадюку вбили, а за нападцем пачки глядає поліція.

— Комунікація з Румунією без віз і митних оплат. В Букарешті підписано порозуміння між управою польських державних залізниць і генеральною дирекцією румунських залізниць. Устійнено умовини, на яких буде орухожена в найближчому часі особова і багажова комунікація, а також пересилка поштинних і звичайних посилкок без митних віз і оплат, тільки на основі залізничних тарифів між Кутами і рештою Польщі крім Святих-Залуче. Порозуміння уможливить комунікацію Польщі з Румунією в місцевості Кут-Вижниця після вибудовування мосту на Черемозі.

— Спека в Європі. В цілій Європі та європейській Росії панують від кількох днів великі спеки. В Берліні доходить температура до 35 ст. Ц. Те саме у Варшаві, де вчора стверджено 42 випадки знедужань від сонішного удару. У Львові спека доходить до 35 ст. в тіні. Метеорологічне бюро в Ленінграді заповідає, що спека потрепає до 27. п. м. причому в ріжних сторонах будуть бурі з електричними вищадженнями. Навіть у скандинавських краях сплине незвичайно висока температура.

— Вістки з Канади. Ювілейне королівське відмічення з приводу 25-ліття панування англійського короля Юрія V одержали українці в Канаді: єпископ Василь Ладика, сестра Гертруда із збору СС. Службовиць, голова нора в українському шпиталі в Мондері, доміняльний посол Михайло Лучкович і послі до провінційальних парламентів: в Альберті — пп. Миськів і Горещкий, у Саскачевані д-р Драган, у Манітобі пп. Бачинський і Григорчук. — На медичному відділі Київського університету досягнули докторати медицини три українці: Михайло Тухтій з Гамільтону, Петро Венгер із Форт Білліну і Ярослав Яремій з Кінори Саск.

Приємна та цікава лектура

не збріка оповідає
ВАСИЛЯ СОФРОНОВА
ЛИПНЕВА ОТРУТА

Ціна: 1.40 зод., з пересилкою 1.70 зод.
Замовляти в Адміністрації «Діла» Ринок 10.

— Жахлива летунська катастрофа склалася біля Панамі. На летовищі Меделін зударився літак у якому находилася аргентинська оперова група, з іншим літаком що осідав. Оба літаки впали у вогні на землю. Наслідки удару були страшні. Згинуло 17 осіб, між ними й славний аргентинський тенор і фільмовий актор Гардель. Погиб теж коломбійський летун Ернесто Сампер, званий коломбійським Ліндбергом.

— Катастрофальна пожежа ліса. В лісі біля Біфор (в північній частині штату Кароліна) вибухла пожежа, якої жертвою впало коло десяти тисяч чапель. Ці птиці, що доставляють значенітих раєрів, перебували тут в охоронному резерваті. Згоріли коло 8.000 молодих та їхні родичі. Пожежа знищила крім того великі простори ліса. Вогонь спричинива робітників, що кинули необережно недокурки у суху траву.

— Господарка Катерина II. В давній літній резиденції російських царів, Петергофі, відірани виставу історичних документів, що злюструють бюджет царів. Показується, що найбільший бюджет царського двору припадав на часи царни Катерини II. Видавано річно поверх три мільйони золотих рублів, не числячи наслідних видатків царниці. Велику позицію в цьому бюджеті робили дарунки для її фаворитів. Катерина II давала нерас своїм любимцям по 50 тисяч рублів золотом.

— Сова в обороні гнізда. Навіть сова має право на свій дім і боронить цього права завзято. Цієї правди дізнався 15-літній Річард Клеменсен, що виліз на дерево, щоби заглянути в родинне гнізтто сови в її гнізді. Сова тому спротивилася, а коли хлопень хотів її зловити, вона вдзьобнула його в око. Його відставили до шпиталю, де лікарі ствердили, що око страчено різно асе.

— Ріжні вістки. У Вильні повісився бідний беккар Владислав Юргеланець, одержавши з м'як страту наказ заплатити податок у висоті 8 золотих.

— В Ташкенті, Магнітоському й Орші склалася три смертні випадки при падінні з висоти а літаків.

— Голівуд і веснянки. Тисячі маси читачок і читачів „Кіна“ дізналися зі здивуванням, що всіма любима гарна артистка Голівуду Мірна Льюїс має веснянки, що лише цієї прегарної „зірки“ є неокриті золотисті пазухи. Вона привезена докільки плачати своє лице перед знімками, щоб закрити цю погану недоліку зняттям перед оком критичного глядача. Отже і гордого Голівуду не оманила ця неочасна пошесть гарних жінок. Веснянки є страшишкою зморю для тисячів тих, що спратісні сонячних купелів, а мусять закриватися парасолькою перед убивчим для фотодетективних прожекторів. В останньому часі стверджують косметичні інститути значний процентний спад осіб з веснянками. Чому це повинні? Отже новітні медичники й хемі, які стоять на послугах модерної й допільної косметики, найшанованіше косметичних охоронних засобів, серед яких на перший план виступає „крем мило Лешієра“ краєвий виріб нікової фірми Антікар Дранч і С-ка в Бельсці, які мо-

жна дістати в усіх антиках і дрогеріях. — Неодна з гарних читачок „Кіна“, що вживає цього успішного засобу подумав про гарну Мірну Льюїс, що на її місці аналіз би що робити, щоб зберегти себе перед веснянками.

— Дитячі недуги. В дитячих клініках уживають природної гіркої води „Franciszka - Józefa“ вже при надому, але апетиту запері з добродійним успіхом.

3 кіна.

Кіно „Падяє“: „НЕВПІЙМАНИЙ“.

Перерізка з кримінального роману Едгара Воллеса, що має хист вигадувати неімовірні конфлікти злочинців з поліцією ще й такі запутані справи, над якими можна годинами

зомити собі голову, не відгадавши правильно розгадки. Чому той таємний герой цієї несамо витої історії взяв на себе роль такого месника, що вбивав навіть сторонніх людей із грихами на совісті? — ніхто з нас не питається, бо і так має цілий клубок фактів і цілу галерею типів, між якими блукає таємною тією — „невпійманий“. Цей клубок добре замотаний, деякі з зведених типів навіть цікаві. У головній ролі славний Фріц Расп, що нмє наводити страх на глядача і сам уміє чудово боятись. Одні беруть із собою на літницю до валізки кілька томів Воллеса, щоб не мучитись мудрими жінками. Інші мучаться над такими шарадами у місті в кіні.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Театри.

Великий Миський Театр.

Четвер, 27. VI. год. 8 веч. „Школа податників“.

Пятниця, 28. VI. год. 8 веч. „Школа чотатників“.

Театр Ріжнородностей.

Нечиний.

Кіна.

АДРІА: „Долина тривоги“, „Страшна річ у Зоо“.

АПОЛЬО: „Фраскіта“.

АТЛАНТИК: „Гармонія“ (большеві-ська муз. комедія), „Світ залюблений“ (анер. комедія).

ВАНДА: „Пісня пісень“, та „Зле ко-тани“.

ГРАЖИНА: „Мому бути молодий“.

КАСІНО: „Я збігаю“ (Павло Муні).

КОЛІСЕЙ: „Вбивство в Трінідаді“, ревія „Останній раз бачимо вас“.

КОПЕРНИК: „Нічне життя богів“ та „Добра ворожка“.

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Франкен-штайна“ та „Марнотративний син“.

МІРАЖ: „Весняна парада“ з Фр. Галь.

МУЗА: „Вілі люди“, „Все жарт“.

ПАКС: „Голгофта“.

ПАЛЯС: „Нескопний“ (на осн. Ед. Воллеса), „Людина без лиця“.

ПАН: „Любовна мрія“ („Leise flehen meine Lieder“).

РАЙ: „Абука кохання“ з Димішою та Круковським.

СВІТ: Нечиний.

СОНЦЕ: Збешчена* та ревія.

СТІЛБЕ: „Пані і шофер“ та ревія Воєніського.

УТІХА: „На дні Океану“ та ревія.

ХІМЕРА: „Всі люди є корогами“.

Закордонне радіо.

Четвер, 27. червня 1935.

Відень (366,8) 17-25 Невідомий Верді (спів), 20-00 Симф. концерт, 21-30 Сонати на віолонч. і форт., 22-30 Нар. пісні, Прага (470,2) 11-05 Сальон. музика, 21-15 Концерт, у прог. Симфонія ч. 1. ц-моль Ірака, Копенгаген (255,1) 16-25, 21-35 Данські та сканд. пісні, Лягті (1807) 19-20 Спів, Париж (1648) 20-45 „Беніу-го Чедлі“ оп. Берліона, Агльона (331) 20-45 Спів, Білгород (437,3) 17-00 Пісню-ки, Ковно (1935) 21-00 Музика, пісню-ки, Берлін (356,7) 16-00 Опереткові пісню-ки, 16-30 Молоді композитори, 19-20 Шума-нові пісні, Кенігсвустерганзен (1571) 17-40 Соната на віолонч. і форт. Гріга, Кельн (455,9) 20-10 Ветонівський фе-стиваль, Мінхен (403,4) 19-00 Мелоді Швабі, 20-10 Оп. фрагменти, Ленінград (1224) 21-00 Українські пісні, Будапешт (550,3) 13-30 Циг. орх., 19-10 Скрипка, 22-00 Концерт, Мільно (221,2) 17-05 Вок. концерт, 20-50 Орк. концерт, Палермо (331) 20-45 „Блакитний маур“ оп. Мегара, Рим (420,8) 17-05 Вок.-інстр. концерт, 20-50 „Ляморе медіо“ оп. Вок.-Ферарія.

Пятниця, 28. червня 1935.

Відень (366,8) 12-00, 13-10 Концерт, 14-00 Спів, 17-20 Суч. пісні на жін. хор, 19-30 Вінер Зентерклябен, Брно (325,4) 16-10 Літ. хор, Кошиці (259,1) 16-30 Ма-лярська музика, Прага (470,2) 12-30 Лег-ка музика, 21-45 „Казки“ на алет і форт. Шуана, 22-30 Югос. пісні, Париж (1648) 20-00, 20-45 Концерт, Агльона (331) 20-45 Спів, Білгород (437,3) 22-20 Патрістичні пісню-ки, Рига (514,6) 19-05 Лотиська музика, спів, Берлін (356,7) 14-15 Легка музика, 17-00 Концерт, Ке-нігсвустерганзен (1571) 14-00 Від 2—3 лекседа на світлі, Кельн (455,9) 20-15 Нар. пісні, 21-30 Славні оп. арії, Будапешт (550,3) 21-00 Давня музика на давніх ін-струментах, Багладес спів, 22-20 Циг. музика, Мільно (221,2) 11-30 Легка музика, 22-00 Камер. концерт, Рим (420,8) 17-05 Солоїсти (муз., сп.), 20-30 Одноакті-ва Пірамиди, 21-20 Вок. концерт.

Ширіть наш часослі

Львівське радіо.

Четвер, 27. червня 1935.

6-30 Ранішня ауд., 8-25 Практ. вказів-ки, 11-57 Сигнал часу, 12-03 Метеоролог. вістий, 12-05 Подуди. денний, 12-15 Ко-мічна опера з гр. пл., 13-00 Хвилинна для жінок, 13-30, 15-30 Легка музика з гр. пл., 15-15 Біржа, 15-25 Експорт, 15-30 Музика з гр. пл., 16-00 Для дітей: „Про бабусю Єву, дідуса та черешню“, 16-50 „Мандрів-ка Івонні“ Шельбург-Заремби, 17-00 Концерт орх., 18-00 Большевіська дер-жавна праці (про книжку І. Медзінської), 18-15 Пісні в вил. хор., 18-30 Ярослав учора й ині, 18-40 Сільва рерум, нист. життя, 18-40 Спів (Слепіврон-Соневдз-ка сопр.) у супр. форт., 19-15 Рекла-м. концерт, 19-30 Анд. Прелюдії та фуги С. Баха (гр. пл.), 20-00 Театр. фейлетон, 20-10 Концерт орх., 20-45 Веч. денний, 20-55 Образці з давньої та суч. Польщі, 21-00 Концерт симф. орх., спів, 21-30 Театр Уяви: „Паруси на вітер“ Рихлі-ського, 22-00, 22-05 Спорт. вістий, 22-10 Концерт малої орх.

Під увагу читальням!

Старші типи рад.оприймачів змо-дернізовані з повною гарантією. — 4-тиро лямповий з голосником, ба-терією і акумулятором зол. 120—

„EKRAVOKS“ АКАДЕМІЧНА ч. 11.

Пятниця, 28. червня 1935.

6-30 Ранішня ауд., 8-25 Практ. вказів-ки, 11-57 Сигнал часу, 12-03 Метеоролог. вістий, 12-05 Подуди. денний, 12-15 Кон-церт, 13-00 Хвилинна для жінок, 13-05 Камер. оркестра, 13-30 З ринку праці, 13-35 Відліт на кожову прогулку, 15-15 Біржа, 15-25 Експорт, 15-30 Вальси в віртуоз. форт. транскрипціях, 16-00 Що-пити в аїті, 16-15 Анд. для хорів, кон-церт, 16-35 Гутірка для хорів, 16-50 „Мандрівка Івонні“ Шельбург-Заремба, 17-00 Веч. ауд. Остання подорож самова-ром, 17-30 Концерт орх., 18-00 Гідня в порівняннях, 18-15 Анд. спів, 18-30 Листи та програми, 18-40 Сусп. хвилин-на тур. т-па, 18-45 Музика з гр. пл., 19-15 Рекла. концерт, 19-30 Спів у супр. форт., 19-50 Анд. монолог, 20-00 Фейд. „Ах, ці нерви!“, 20-10 Словно-муз. ауд. „Ветоневе кохання“, 20-45 Веч. денний, 20-55 Образці з життя давньої та суч. Польщі, 21-00 Концерт орх., 22-00, 22-05 Спорт. вістий, 22-10, 23-05 Легка й саз. музика з гр. пл.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французької мови М. Руд-ницького. — Ціна 1—2 зол., з пошто-вою переслакою 1-30 зол.

БІРЖА.

ГРОШ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5-25—5-27 зол.
Нім. марка 175—1-85, фр. франки 34-90 —35-00, шв. франки 172-50—173-50, фунти стерлінги 26-00—26-20, австр. шіллінги 98-00—101, чеські корони 22-00—22-25, руж. лени 30-00—32-00, ліри 42-00—44-00.
Золото: Долари 9-18—9-20, Франки фр. 34-80—35-60, Дукасти 83-00—84-00, Корони 37-00—37-50, Рублі 4-75—4-85, 1 гр. зол. 5-924.
Срібло: Корони австр. 0-34, Рублі 1-50, Фальорени 0-85, 1 гр. ср. 0-07—0-08.
Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. 3. 43-00—44-00, 5 проц. дол. Б. Г. 51-00—53-00, 4 проц. Зол. Б. Г. 43-00—44-50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 46-00—48-00, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 32-00—35-00, 4 проц. Б. Г. К. 61-00—63-00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62-00—65-00, 4 проц. позич-ка м. Львова 46-00—47-50.

Преміяни.

Доларівки 52-50—54-00, Інвестиції 04-00—107-50, Будівельна 42-00—44-00.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льво Львів від до від до
Пшениця одноц. 16-50—16-75 18-00—18-25
Пшениця збірна 15-50—15-75 17-00—17-25
Жито одноц. 13-25—13-50 15-25—15-50
Жито збірна 12-75—13-00 14-75—15-00
Ячмінь одноц. 13-25—13-50
Ячмінь на мліво 12-75—13-00 14-75—15-00
Кукурудза красава 19-50—20-00
Гречка на мліво 17-25—17-50
Льон 40-00—42-00
Крупні гречані 30-50—31-50
Мука пш. I. А. 30-00—30-50
Мука пш. I. Б. 28-00—28-50
Мука пш. I. Ц. 26-00—26-50
Мука пш. I. Д. 25-25—25-75
Мука пш. II. А. 23-00—23-50
Мука пш. II. Ц. 23-50—23-75
Висівки житні 7-00—7-25 7-50—7-75
Висівки пшен. гр. 7-00—7-25
Висівки пшен. сер. 6-75—7-00
Висівки пш. мікі 8-75—9-00
Висівки ячміні 6-50—7-00
Інші курси незмінні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 26. червня ц. р. кооперативам платити за: льво Львів.
1 кг. масла дес. 2-10 зол.
1 кг. масла ескорт. 2-15 „
1 л. сметани 0-60 „
1 л. кець 2-60 „

Цін на молоко не ставити.
Пастеризоване молоко з доставкою до дому у Львові і літра 24 сот.
Тенденції на масло і яєць сильна, на молоко і сметану вдержана.
Маслосоюз повідомляє, що від 26. VI. ц. р. платити своїм доставцям за 1 кг. жиної ваги птінці, льво подвіря птахомі-сарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):
Курата від 50 дкг. за 1 кг. 1-00 зол.
Мод. одпор. кури I. кл. 0-80 „
Палтарки 1-30 „
Птицю приймає в скількисти визна-ченого приділу для кожного доставця.
Когутів, качок, гусей, індичок та інді-ків з огляду на кінець сезону не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Замість квітів на могилу бл. п. Валерії Горчинської складає учи-тельський збір дівочої школи ім. Шев-ченка 21 зол. на доживання дітей на львівських шкільних.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Ямна коло Яремча, пансіон Русалки приймає літників з пілж утриманням на догідних умовах. 1795 1—2

Дім партерний, 4 покої, городень, при гостинні в Голоску Великий негідно дуже дешево продам. Відомість у п. Цобай в Голоску Великий ч. 145. 1794 1-3

Найнодіші жіночі плащі по зол. 24—, 33—, 45— і вище, сукні по зол. 16-50, 19—, 23—, 32— і вище, комплсти й костюми оказійно дешево продає те-пер відомі фірма Я. Посамент, Львів, Академічна 2. 1796 1—3

Мешкання 4 кімнати, передпокій, кух-ня (вул. Бельовського (недалеко готелю Жоржа) зараз до мінайну. Відомість телеф. 225-21. 1796

Золото, срібло, годинники, бриланти. Ва. Бушек, Львів, Академічна 6, тел. 218-48. 1708 6—15

Вічні пера направляє „Президія“ Ри-нок 29, Рутівського 12. 1679 10—20

Приймемо негідно панночку, інтелі-гентну, з практикою в гастрономічній заведенні до обслуговування гостей. Забезпечення винагале. Зголошення на письмі зі світанню приймає кооператива „КО-МА“, вул. Б. Галацького 23. Подання відкрити зашляється без відмови. 1791 2—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Відоновляємо від 1-го липня ц. р., популярно літературно-науковий часослі, що давніше виходив у Варшаві

„НАШ СВІТ“

Рік видання V.

„НАШ СВІТ“ — журнал для всіх — для міста й села, виходить 15. кожного місяця й містить повісті, оповідання, вір-ші, спогади, статті з різних ділянок знання, рецензії та книжки, новинки й т. ін.
ДОДАТОК: Бібліотека „Нашого Світу“, яка виходить періодично: повісті, опо-відання, спогади.

ПРЕМІЇ Виданняцтво призначило дві премії — 20 і 10 зол. для тих Перед-платників, які по виході ч. I „Нашого Світу“, надішлють найцінніші поради щодо дальшого видавання його.

ПЕРЕДПЛАТА: на 3 місяці (від 1. лип-ня) 1 зол. на 6 місяців (до кінця року) — 2 зол. Оказове число „Наш Світ“ — 35 сотників. Кожен том бібліотеки „На-шого Світу“ для передплатників 40 сот. (за 1 том згорі, разом з передплатою на часослі).

Надіємося, що всі наші колишні Вп. Передплатники й Читачі негідно перед-платять „Наш Світ“.

Адреса: „Наш Світ“, Луцьк Ягайлонська 31, Редактор-видавець В. Островський.

Вирізня музичних інструментів

Фр. Невчик

Львів, вул. Городацька ч. 2Б. — Телефон 225-76

поруває всілякі музичні інструменти, прилади і виконує направи по кон-курційних цінах.

Цінники на бажання. 41/91 10—20

Пансіон „Зелемін“ ГРЕБЕНІВ

У найгарнішому положенні, подальше від гостиниці, гамору і куряв. Про-сторі, соняшні кімнати з балконами. Річні і соняшні купелі. Знання зі смачного, здорового харчу. — Ціни помірковані. Відкриття 1. червня ц. р. 1661 9—10

УВАГА. — За 50 сот. направя слу-хальців, даю новий шнур, магнетизую і регулюю. „Radiozłotek“ ЛЬВІВ, КРАСІЦЬКИ 17. 1722 7—10

На дощ чи погоду

вигідна тревала ондуляція на пів року зроблена у фрізівському заведенні „ВРІСТОЛЬ“ Антона Піша у Львові, вул. Клементини Танської ч. 3, напроти каварні Жоржа. — Спеціальність сальо-ну: водна ондуляція і тревала на пів року, виконана новітніми апаратами. — Ціни низькі 1734

ДОВІДОМА

Українських Приватних Службовиків членів „СУПРУГА“.

Доводимо до відома Ш. Товаришів, членів „СУПРУГА“, що Дирекція життя „ЧЕРЧЕ“ погодилася на прохання Пре-зидія „СУПРУГА“ й обіцяла дати звання на лічення в „ЧЕРЧЕ“ тим Товаришам (кам)-членам нашої організації, що ви-кажуться відповідною посидкою „СУ-ПРУГА“.

Ті Товариші (ки), що хотіли би спо-ристати зі зменшених цін на лікування в „ЧЕРЧЕ“, згодять перед вигідом узяти в борі „СУПРУГА“ відповідну посидку. Заінтересовані обов'язані платити своє останню місячну платню й родинний стан (скількисть членів родини). Президія Головної Ради „СУПРУГА“